

20. Рішення «Про перелік заходів у сфері протидії правопорушенням в галузі інтелектуальної власності з супроводу етапів реалізації Стратегії економічного розвитку Співдружності Незалежних Держав на період до 2020 року» від 19.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_o20.

21. Угода «Про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності», від 19.11.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_n31.

22. Україна звітувала про протидію правопорушенням у сфері інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245292892&cat_id=248446163.

23. Участь України у СНД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cid.mfs.gov.ua/ua/ukraine-cis/cooperation>.

УДК 354.21

МОЗОЛЬ Т.О.

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ПЛАНУ РОБОТИ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ ПРИ МВС УКРАЇНИ: ТЕРМІНИ ТА ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ Й ОПРИЛЮДНЕННЯ

У статті досліджено нормативно-правову базу підстав функціонування громадських рад. Проаналізовано основні завдання Громадської ради при МВС, наведено порядок подання та підготовки підсумкового звіту та процесу планування.

Ключові слова: громадська рада, звіт, організаційно-правова форма, громадське обговорення, план.

В статье исследована нормативно-правовая база оснований функционирования общественных советов. Проанализированы основные задачи Общественного совета при МВД, наведен порядок представления и подготовки итогового отчета и процедуры планирования.

Ключевые слова: общественный совет, отчет, организационно-правовая форма, общественное обсуждение, план.

In the article author researched legal framework bases the functioning of public councils. The basic task of the Public Council under the Ministry of Interior, are the order of presentation and preparation of the final report and procedure of planning.

Key words: public council, report, legal form, public discussion, plan.

Вступ. Громадські ради покликані виконувати роль регулятора соціальних процесів в Україні. Зосереджуючи у собі функції управління, керування та контролю, рада здійснює інтенсифікацію євроінтеграційного курсу. Залучення громадськості до роботи органів державної влади на різних рівнях сприяє відкритості та прозорості здійснення державного управління. Таким чином, громадськість здійснює функцію соціального ініціювання, а також за допомогою Громадської ради в органах державної влади представлені різні верстви населення з індивідуальними потребами (так звана функція соціального представництва). Варто зауважити, що завдяки таким радам відбувається врегулювання різних соціальних конфліктів. Слугуючи медіацій-

© МОЗОЛЬ Т.О. – ад'юнкт докторантури та аспірантури (Національна академія внутрішніх справ)

ною платформою, ради забезпечують консенсус між населенням та органами публічної влади. Проте не менш важливу роль відіграють і ті органи, при яких відбувається створення таких рад, адже від них залежить налагодження спільної роботи та взаємодії.

Як показує міжнародний досвід, консультативно-дорадчі органи, які утворюються при органах публічної влади, є більш дієвими у контролі за роботою вищезазначених органів, ніж тимчасові процедури. Громадська рада при Міністерстві внутрішніх справ (далі – МВС) є колегіальним виборним консультативно-дорадчим органом, утвореним для забезпечення участі громадян в управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю МВС України, налагодження ефективної взаємодії МВС з громадськістю, врахування громадської думки під час формування та реалізації державної політики [1].

Громадська рада розподіляє відповідальність за прийняття рішень, які стосуються роботи із громадськістю. Робота Громадської ради стимулює працівників правоохоронної сфери дотримуватися прав людини.

Через Громадську раду громадяни можуть отримувати інформацію щодо основних положень нормативно-правових актів, рішень органів влади, в тому числі шляхом проведення тренінгів, семінарів, круглих столів, симпозіумів тощо.

Забезпечення систематичної звітності є проявом реформування правоохоронної сфери, здійснення процесів демократизації.

Правовою основою функціонування Громадської ради при МВС є:

– п. 43, ч. 2, ст. 43 постанови КМУ від 11 грудня 1999 р. № 2263 зі змінами «Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації» (з метою забезпечення участі громадян в управлінні державними справами при місцевій державній адміністрації відповідно до постанови КМІ від 3 листопада 2010 р. № 996 утворюється громадська рада) [2];

– п. 9, ч. 1, ст. 39 ЗУ «Про місцеві державні адміністрації» (голови місцевих державних адміністрацій утворюють для сприяння здійсненню повноважень місцевих державних адміністрацій консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи) [3];

– постанова КМУ від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [4].

Громадська рада при МВС є фундаментом розвитку демократичності та прозорості у правоохоронній сфері, оскільки забезпечує реалізацію громадського контролю та моніторингу.

Механізм Громадської ради МВС забезпечує розвиток двостороннього зв'язку між громадськістю та основними структурними практичними підрозділами.

Саме забезпечення звітності ради здійснює програму покращення іміджу правоохоронної системи та підвищення довіри населення.

Діяльність Громадської ради покращує співпрацю з населенням, представниками ЗМІ, іншими громадськими об'єднаннями.

Питаннями дослідження формування громадських рад та їхньої роботи займалися такі вчені, як Т.С. Андрійчук, А.В. Волошина, Н.К. Дніпренко, І.В. Згривець, А.С. Крупник, А.М. Круглашов, В.В. Кратюк, М.В. Лациба, О.С. Хмара, Ю.Ж. Шайгородський та інші.

Постановка завдання. Мета статті полягає у розкритті організаційно-правової підготовки звітування, визначенні видів звітів, які уповноважена готувати Громадська рада при МВС, а також в аналізі основних положень цих документів.

Результати дослідження. Громадська рада при МВС за підсумками своєї роботи надає щорічний звіт, який відповідно до принципів гласності, прозорості та демократичності оприлюднюється на офіційному веб-сайті. Такі звіти є публічними, тобто вони мають розміщуватися на сайті Громадської ради (або сторінці громадських організацій чи підрозділів МВС, де міститься інформація про її діяльність, друкуватися в пресі, розсилатися громадським організаціям, журналістам, представникам органів місцевого самоуправління). У межах звітування може здійснюватися проведення круглих столів та зустрічей із громадськими організаціями, які займаються питаннями дотримання прав людини, але не є членами ради, проведення прес-конференцій із питань діяльності ради, організація роботи її інтернет-сторінки.

На засіданні Громадської ради, яке проводиться за участю представників МВС у першому кварталі кожного року, обговорюється звіт про виконання плану її роботи за минулий рік та схвалюється підготовлений нею план на поточний рік [1].

Говорячи про план, варто наголосити на тому, що під планом ми розуміємо сукупність конкретизованих рішень, які підлягають реалізації, з переліком конкретних заходів та їх виконавців.

Під час створення плану на поточний рік Громадська рада керується такими завданнями, як забезпечення узгодженості та системності дій; уникнення дублювання; зосередження уваги на пріоритетних завданнях; забезпечення ефективного функціонування; визначення критеріїв для контролю.

Планування може відбуватися за двома формами, такими як стратегічне та оперативне планування. Перший вид полягає у визначенні цілей та механізму організації у довгостроковий період, тоді як оперативне планування є системою керування на конкретний період.

Відповідно планування може бути перспективним (стратегічним) – коли визначають головні завдання діяльності строком понад п'ять років; середньостроковим (передбачає термін від одного до п'яти років); поточним (оперативним) – щомісячним або щоквартальним.

Як правило, останній вид планів постійно корелюється, оскільки у процесі виконання перспективного плану виникають поточні завдання, які потребують вирішення [5].

Варто зауважити, що перспективні плани повинні мати чітку спрямованість. У короткій преамбулі варто зазначити загальну мету, основні завдання міністерства на встановлений період.

Також під час створення плану в окремі підрозділи варто виокремити основні завдання Громадської ради, такі як 1) підготовка та подання пропозицій до орієнтовного плану щодо проведення консультацій із громадськістю; 2) підготовка пропозицій щодо організації консультацій із громадськістю; 3) формування пропозицій щодо підготовки проектів нормативно-правових актів із питань реалізації державної політики у відповідній сфері та удосконалення роботи органу; 4) проведення громадської експертизи діяльності органу та громадської антикорупційної експертизи нормативно-правових актів і проектів нормативно-правових актів, які розробляє міністерство; 5) організація публічних заходів для обговорення актуальних питань розвитку галузі чи адміністративно-територіальної одиниці.

Так, під час створення плану Громадські ради враховують доцільність внесення до перспективного плану пріоритетних заходів, тому варто керуватися такими критеріями, як рекомендації інших органів виконавчої влади щодо подальшої роботи міністерства; прогноз позитивної оцінки результатів проведення заходу, його вплив на досягнення загальної мети; умови для проведення заходу, його роль і місце серед інших взаємопов'язаних заходів, які мають забезпечити вирішення головної проблеми чи завдання; моніторинг очікуваних результатів, позитивних наслідків [6, с. 10].

Річний план роботи Громадської ради та звіт про його виконання оприлюднюються на офіційному веб-сайті МВС.

Відповідно до Наказу МВС № 1543 від 04.12.2015 р. установчі документи, склад Громадської ради, протоколи засідань, прийняті рішення та інформація про процес їх виконання, а також інші відомості про діяльність громадської ради в обов'язковому порядку розміщуються на офіційному веб-сайті МВС у рубриці «Громадська рада» [1].

Річний звіт Громадської ради при МВС формується для таких цілей, як інформування громадськості про останні зміни у законодавстві, яке стосується роботи МВС; внесення власної частки у розбудову громадянського суспільства з позиції функціонування ради; впровадження принципів прозорості та демократизму; підвищення рівня ділової репутації та довіри до роботи публічних органів влади; аналіз діяльності ради за рік, оцінювання сильних та слабких сторін, врахування їх у плануванні подальшої роботи; сприяння цілісному розумінню динаміки розвитку ради та перспектив її діяльності у громаді; підвищення цінності організації в очах команди, яка у процесі створення річного звіту краще уявляє основні напрями діяльності ради [8].

Громадська рада також звітує за результатами громадського обговорення.

Пропозиції та зауваження, що надійшли під час публічного громадського обговорення, електронних консультацій із громадськістю, вивчаються та аналізуються із залученням у разі потреби відповідних фахівців.

У такому звіті зазначається така інформація, як найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення; зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення; інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні; інформація про пропозиції, що надійшли до органу виконавчої влади за результатами обговорення, із зазначенням автора кожної пропозиції; інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень; інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення [4].

Звіт про результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій із громадськістю МВС в обов'язковому порядку доводить до відома громадськості шляхом оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті, урядовому веб-сайті «Громадянське суспільство і влада» (у разі проведення електронних консультацій із громадськістю на зазначеному веб-сайті) та в інший прийнятний спосіб не пізніше ніж через два тижні після прийняття рішень за результатами обговорення.

Звіт як підсумок діяльності ради містить інформацію про вивчення громадської думки. Моніторинг громадської думки здійснюється через таку систему, як проведення соціологічних досліджень та спостережень (опитування, анкетування, контент-аналіз інформаційних матеріалів, фокус-групи тощо); створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позицій різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін; опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень із питання, що потребує вивчення громадської думки.

Висновки. Громадські ради сьогодні слугують індикатором демократичних процесів у країні, в їх створенні зацікавлені не тільки громадяни, але й органи державної влади, оскільки саме рада забезпечує налагодження соціальної атмосфери між цими ланками державної системи.

Здійснення систематичного звітування забезпечує вирішення низки завдань: 1) здійснення програми покращення іміджу поліції, підвищення довіри населення; 2) реалізація механізму зближення поліції та населення, роз'яснення завдань, проблем та досягнень поліції; 3) покращення взаємодії із ЗМІ; 4) під час звітування Громадська рада забезпечує розподіл відповідальності за прийняття рішень, які стосуються роботи з населенням; 5) через Громадську раду представники поліції отримують сучасні знання та інформацію, в тому числі шляхом проведення тренінгів, семінарів тощо; 6) Громадська рада є рушійною силою у векторі реформування поліції та здійснення процесів демократизації правоохоронної діяльності; 7) делегує визначені функціональні повноваження правоохоронних органів громадськості; 8) забезпечує двосторонній обмін оперативною інформацією.

За результатом звітування Громадська рада при МВС формує план на поточний рік. Цей документ є підсумком планування; будучи директивним документом, він має обов'язкові та рекомендаційні показники. Останні мають властивість збільшуватися у процесі виконання основного плану, оскільки проблеми, які виникають під час реалізації пріоритетних завдань, потребують нових шляхів вирішення. А це зумовлює те, що під час стратегічного планування результат не має абсолютної величини, маючи вірогідний характер.

Громадська рада здійснює роботу за річними та кварталними планами, а також поточними планами, які створюються для реалізації конкретних завдань. Перспективні плани визначають основні напрями роботи Громадської ради, такі як здійснення громадського контролю за діяльністю міністерства; сприяння врахуванню ним громадської думки під час формування та реалізації державної політики.

Характерними властивостями оперативних планів роботи є те, що вони розраховані на короткий проміжок часу. Такі плани покликані реалізовувати підготовку та проведення заходів, таких як засідання колегії, робочої групи, нарада, науково-практична конференція, або створюватися у зв'язку з реалізацією конкретних завдань.

Список використаних джерел:

1. Положення про Громадську раду при Міністерстві внутрішніх справ України затверджено: Наказ МВС від 4 грудня 2015 № 1543. – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dn.npu.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/printable>.
2. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 1999 р. № 2263 // Офіційний вісник України. – 1999 р. – № 50. – Стор. 77.
3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20–21. – Ст. 190.
4. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996. // Офіційний вісник України. – 2010 р. – № 84. – Ст. 2945.

5. Теорія управління в органах внутрішніх справ: Навчальний посібник / За ред. В. А. Ліпкана. – К.: КНТ, 2007. – С. 152.
6. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – С. 10.
7. Адміністративне право України. Академічний курс. У 2 т. – Т. 1. Загальна частина. – К.: «Юридична думка», 2004. – С. 53.
8. Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2009 р. № 1302 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1302-2009-%D0%BF>.

УДК 342.9

МОРГУН В.П.

ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНИХ ФЕДЕРАЦІЙ

У статті розглянуто поняття та принципи адміністративно-правового регулювання. Надано авторське визначення та перелік принципів адміністративно-правового регулювання діяльності спортивних федерацій.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, спортивна федерація, поняття, принципи, державна адміністрація, фізична культура і спорт.

В статье рассмотрены понятие и принципы административно-правового регулирования. Предоставлены авторское определение и перечень принципов административно-правового регулирования деятельности спортивных федераций.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, спортивная федерация, понятие, принципы, государственная администрация, физическая культура и спорт.

The article deals with the concept and principles of administrative and legal regulation. The author's definition and a list of principles for the administrative and legal regulation of the activities of sports federations are provided.

Key words: administrative and legal regulation, sports federation, concept, principles, state administration, physical culture and sport.

Вступ. Адміністративно-правове регулювання – один із видів галузевого правового регулювання, заснований на дії адміністративного права і багатого арсеналу адміністративно-правових засобів на суспільні відносини, що мають місце у сфері діяльності державної адміністрації.

Історично процес формування адміністративно-правового регулювання розпочався з появи нормативної адміністративно-правової регламентації, адміністративного законодавства та появи адміністративного права як порівняно самостійної правової галузі. Слідом за новими суспільними відносинами, що потребують адміністративно-правового регулювання, безперервно трансформується і його нормативна основа, йде розвиток адміністративного законодавства і права, його інститутів, змісту адміністративно-правового регулювання.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз поняття та принципів адміністративно-правового регулювання діяльності спортивних федерацій.

Результати дослідження. В основі адміністративно-правового регулювання лежить вплив на суспільні відносини комплексу юридичних засобів адміністративно-правового характеру. Серед них галузь адміністративного права та її підгалузі, адміністративно-правові інститу-